

Accreditation of Medical Education and Urology: An interview with Prof. Iskender Sayek, President of Association for Evaluation and Accreditation of Medical Education Programs (TEPDAD)

Tıp Eğitiminde Akreditasyon ve Üroloji: Tıp Eğitimi Programları Değerlendirme ve Akreditasyon Kurulu (TEPDAD) Başkanı Prof. Dr. İskender SAYEK'le söyleşi

Prof. Dr. Rahmi Onur

RO. Tıp eğitimi yalnızca mezuniyet öncesi değil, neredeyse yaşam boyu süren bir eğitimi. Bu eğitim için standardizasyon neden gereklidir?

İS. Tıp eğitiminin en önemli özelliği yaşam boyu süren bir eğitim olmasıdır. Temel amacı daha sağlıklı toplum oluşmasını sağlayacak iyi hekim yetiştirmek olmalıdır. Tıp eğitiminin ulusal bir standarda ulaşması ülke düzeyinde verilen tıp eğitiminin niteliğini doğrudan etkileyecek ve daha iyi hekim yetişmesine olanak sağlayacaktır. Bugün oluşturulan standartlar gelecekte kurulan veya kurulmakta olan eğitim kurumlarına yol gösterici olacak ve eğitim programlarının ulusal standartlara uygun yapılandırılmasını sağlayacaktır.

RO. Mezuniyet öncesi eğitimde standardizasyon için ulusal akreditasyon kurulu (UTEAK) ülkemizde ne zaman kuruldu ve bugüne kadar gerçekleştirilen faaliyetleri kısaca özetler misiniz?

İS. Ulusal Tıp Eğitimi Akreditasyon Kurulu 2008 yılında kurulmuş ve daha sonra bağımsız bir yapı haline gelerek 2010 yılında Tıp Eğitimi ve Programları Değerlendirme ve Akreditasyon Derneğinin kurulmasını sağlamıştır. Bugün kadar Mezuniyet Öncesi Tıp Eğitimi Ulusal Standartlarını oluşturmuş ve tıp fakültelerinin akreditasyon süreçlerini başlatmıştır. Tıp fakültelerinin akreditasyon

süreçlerini tanımlamış, ilgili belgeleri hazırlamış ve bilgilendirme toplantıları yapmıştır. Bugüne kadar 20 tıp fakültesine akreditasyon vermiştir.

RO. Türkiye'deki Tıp fakültelerinin çoğu karma eğitim modeli ve entegre müfredat uygulamasını tercih etmekte. Bu modeller sizce uygun mudur?

İS. Sizin söylediğiniz gibi Türkiye'de en çok kullanılan tıp eğitimi modeli sistem temelli entegre eğitimidir. Birçok fakültede sistem temelli eğitime öğrenci merkezli eğitim yöntemi eklenmiştir. Bazı tıp fakültelerimizde ise öğrenci merkezli probleme dayalı eğitim modeli tıp eğitiminin sadece model üzerinden niteliği-

Correspondence:

Prof. Dr. Rahmi Onur
Department of Urology, Faculty of
Medicine, Fırat University, 23200,
Elazığ, Turkey
Phone: +90 505 672 12 68
E-mail: rahmionur@yahoo.com

©Copyright 2013 by Turkish
Association of Urology

Available online at
www.turkishjournalofurology.com

nin belirlenmesi uygun olmadı gibi yeterli de değildir. Hangi eğitim modeli uygulanırsa uygulansın önemli olanı güncel eğitim yöntemlerinin kullanılarak çıktı hedeflerinin karşılandığı bir eğitimin verilmesidir. Fakültelerin tanımlanan standartlar çerçevesinde eğitim programlarını yapılandırması durumunda evrensel ölçütleri karşılayan bir eğitim verilmiş olacaktır.

RO. Tıp Fakültelerinde İngilizce eğitim mezuniyet öncesi standardizasyonda bir sorun oluşturmaktadır mıdır? UTEAK değerlendirmede İngilizce eğitim için akreditasyonu nasıl sağlamakta? Size göre Tıp eğitimi İngilizce olabilir mi ve 2 farklı dilde standardizasyon uygulanabilir mi?

İS. Standardizasyon açısından eğitim dilinin önemi yoktur. Önemli olan verilen eğitimin tanımlanan standartları karşılayıp karşılamadığıdır.

RO. 1970 yılında Türkiye’de 9 Tıp Fakültesi varken bu sayı 2012’de 70’lere dayanmıştır. Diğer bir parametre ise Türkiye’nin Tıp Fakültesi sayısında dünyada ilk 10 içinde olduğu, Avrupa’da ise 1. olduğudur. Bu artışın mezuniyet öncesi eğitime etkisi/etkileri neler olabilir? Bu konuda UTEAK olarak hazırlanan bir öneriniz ya da planınız var mı?

İS. Tıp fakültelerinin plansız, alt yapılar ve insan gücü gereksinimleri karşılanmadan tıp fakültesi açılması önemli bir sorun. Bu artış doğrudan tıp eğitimi niteliğini olumsuz etkilemektedir. Bunun çözümü için Derneğimiz yeni bir tıp fakültesinin açılması ve öğrenci alınması için minimum koşulları tanımlamıştır.

RO. Tıp Fakülteleri eğitim programlarında standartların kontrolü ya da önceden tayini gibi konularda YÖK ile işbirliğiniz bulunmakta mı? UTEAK bu anlamda sivil, yarı sivil ya da resmi bir yapıda mı olmalı?

İS. YÖK ile işbirliğimiz yok, olmaması da gerekir ancak YÖK Derneğimizi tanımış durumda. Bu yıl da tanınma süresini 2 yıl uzatmıştır. Derneğimiz ayrıca Dünya Tıp Eğitimi Federasyonu (WFME) tarafından da 10 yıllığına akredite edilmiştir.

RO. Üroloji alanında mezuniyet sonrası eğitim Standardizasyonu için eğitim veren klinikler Avrupa Üroloji birliği ile akredite olma yolunu seçmekte. UTEAK mezuniyet sonrası eğitim için de faaliyet de bulunuyor mu?

İS. Derneğimiz mezuniyet sonrası eğitim akreditasyonu yapmaktadır. Ancak derneklerin bu süreci üstlenmesi gerektiğine inanıyorum. İleride akreditasyon yapan kuruluşlar bir platformda birleşebilir. Yine içinde olduğum TTB UDEK bu alanda çok önemli çalışmalar yapmış ve akreditasyon için gerekli standartları tanımlamıştır. Uzmanlık alanlarının alan özgün standartları tanımlaması bundan sonra yapılması gerektirir.

RO. Mezuniyet sonrası tıp eğitimi standardizasyonunda; alt yapı, müfredat, yeterlik sınavları ve akreditasyon basamakları bulunmakta. UTEAK olarak kurumunuza başvurarak mezuniyet sonrası akreditasyon alan bir klinik bulunmakta mı?

İS. Hayır yok, çünkü biz mezuniyet sonrası eğitim akreditasyonu yapmıyoruz.

RO. Asistan eğitimi özellikle gelişmiş ülkelerde asistan eğitim programları çerçevesinde kontrol edilmekte ve standardizasyona büyük önem verilmekte. Ülkemizde ne YÖK’ün ne de meslek örgütlerinin bu alanda bir girişimleri sonuç vermiş değil. Sizce asistan eğitimi nasıl standardize edilmeli?

İS. Ulusal Standartların ve yetkinliklerin belirlenmesi TTB UDEK tarafından yapılmıştır. Bunlar kullanılarak standardizasyon çalışmaları hızlandırılabilir. TTB UDEK olarak buna çok önem verdiğimizizi ifade etmek isterim. Biz kurul olarak bu konuda her türlü desteği vermekteyiz. Çalıştaylar ve Kurultaylar bu amaçla yapılmaktadır.

RO. Cerrahi branşlar için eğitim standardizasyonunda nele-re dikkat edilmeli?

İS. Önce eğitim programı standardize edilmeli. Bunun yanı sıra özellikle beceri eğitimine yönelik bir değişim gereklidir. Uzmanlık eğitimi temel yetkinliklerine göre çıktı temelli bir eğitim yaklaşımı benimsenmelidir.

RO. Bir Tıp Fakültesinde alınacak öğrenci seçimi, alımı, sayısı gibi faktörler bu kapsamda mı değerlendirilmeli yoksa ülke nüfusunun çeşitli parametrelere bölünmesi ya da çarpılması ile elde edilen sayı mı Tıp Fakültesi öğrenci alımını belirlemeli?

İS. Öğrenci sayılarının belirlenmesinde en önemli nokta “iyi eğitim” verebileceğimiz sayının belirlenmesidir. Bunu etkileyen önemli faktörler arasında kurumun alt yapısı, insan gücü durumu, olanakları ve eğitim programının veriliş şekli değerlendirilmelidir. Örneğin son dönemlerde giderek artan öğrenci merkezli eğitimin uygulanması bugün saptanan öğrenci sayıları ile imkansız olmaktadır.

RO. Ülkemizdeki sağlık sistemi son yıllarda büyük değişim göstermekte. Eğitimcilerin performansla dayalı sistem sonucu kurumlarından ayrılmalara Tıp fakültelerinde eğitimin standardizasyonunun nasıl etkileneceğini düşünüyorsunuz?

İS. Bu süreç standardizasyonu etkilemekten çok eğitimin niteliğini etkilemektedir. Öğretim üyelerinin doğal olarak hizmeti eğitimin önüne çekmelerine neden olmaktadır. Eğitim öncelik olmaktan çıkmaktadır.

RO. Daha önce akredite edilmiş bir Tıp Fakültesinde eğitimcilerin büyük oranda ayrılması durumunda akreditasyon süreci yeniden mi başlatılmakta ya da peryodik olarak kontrol gerekli midir?

İS. Akreditasyon sürekli bir süreçtir. Bizim tanımladığımız süreçte de 3. Yıl sonunda yeniden ziyaret ve değerlendirme söz konusudur. Bu şekilde izlem sağlanmaktadır. Bu yaklaşım önemlidir.

RO. UTEAK'ın eğitimcilerin eğitimi ile ilgili çalışmaları var mı? Tıp Fakülteleri için bir planlama, proje ya da eğitimin ulusal standartlara uygunluğu için çağrılarınız olacak mı?

İS. Derneğimizin temel amacı Türkiye'de tüm tıp fakültelerinin bu süreçten geçmesidir. Zaman içinde bunun olacağını düşünüyorum. Tıp fakülteleri bu standartları öz değerlendirmelerinde kullanmaktadır.